

Debat: Mandagsanalyse Regeringen slås for mere svineri

Politiken | 10.02.2014 | | Sektion: Kultur Side 7 | 706 ord | Artikel-id: e440eae9 | Original artikel

[Landbrugets betydning for den danske økonomi er overdrevet.](#)

af HANS JØRGEN NYGAARD OG OLE FÆRGEMAN

Kort før jul præsenterede regeringen sin rapport 'Danmark i arbejde. Vækstplan for fødevarer'.

Rapportens centrale budskab er større indtægter til konkurrencestaten fra større eksport af især mælk og svinekød til den voksende middelklasse i Kina.

Regeringen ser imidlertid ud til at overdrive landbrugets betydning for dansk økonomi. Der står for eksempel, at svinekød alene står for over 20 procent af den samlede 'fødevareeksport'. Det lyder af meget, men regner man på rapportens tal, drejer det sig kun om knap 5 procent af Danmarks samlede eksport i 2012.

Landbrugets bidrag til Danmarks økonomi er i det hele taget beskedent. Alligevel vil regeringen investere store beløb til fremme af især landbrugets animalske produktion. Den vil således afsætte millioner af statens kroner til opførelse af nye stalde, og man vil ændre beregningen af kvælstof i svins og køers urin og afføring, så man kan køre mere gylle ud på markerne, blandt andet fra 1,5 million flere slagtesvin.

Derimod overvejer regeringen ikke, om dansk svineproduktion på blot lidt længere sigt i virkeligheden kan konkurrere med for eksempel brasiliansk svineproduktion, som er begunstiget af lavere lønninger, lettere adgang til foder og større arealer til gyllen.

I Danmark er antallet af svin per menneske allerede nu det højeste i verden, og det er først og fremmest den animalske produktion, som belaster dansk natur. Men regeringen vil begrænse bureaukrati og øge konkurrenceevnen ved at lempe på reglerne for miljøgodkendelser. Man vil nu til at stole på industriens interne egenkontrol og systemer for kvalitetsstyring frem for på kontrol ved kommunale eller statslige myndigheder.

Hertil kommer de finansielle tiltag. Man vil øge tilførsel af kapital til det gældsatte landbrug ved at yde lånegarantier til banker, som derefter kan yde risikobetonede lån til landbrugsbedrifterne. Regeringens skatteindtægter skal således være sikkerhedsnet for banker og landbrug. Samtidig vil regeringen erstatte landmanden med 'professionel' ledelse af landbrugsbedrifter, der organiseres som aktieselskaber.

Det antages, at investeringsfonde og pensionskasser ikke vil investere i et landbrug, som ledes af en landmand.

Derimod har regeringen ingen overvejelser om årsagerne til det problem, som ligger til grund for alle disse tiltag, nemlig landbrugets gæld på mere end 350 milliarder kroner (ca. 12 storebæltsbroer).

Årsagerne omfatter som bekendt netop den rådgivning, som især de største landmænd modtog fra de økonomiske eksperter i revisionsvirksomheder, banker, myndigheder og brancheorganisation, som nu skal levere professionel ledelse for at tiltrække investeringer.

REGERINGEN ØNSKER at forbedre fødevareindustriens konkurrenceevne ved at justere på de forholdsvis stramme danske regler for fødevarers indhold af transfedt, salmonella og nitrit. Men den overvejer ikke, i hvilket omfang en sådan justering vil øge den danske befolknings risiko for henholdsvis hjertekarsygdomme, fødemiddelforgiftninger og kræft.

Et højt indtag af animalsk protein er forbundet med større risiko for fedme, og et højt indtag af rødt kød (fra svin, ko, får og ged) er forbundet med øget risiko for sukkersyge, hjertesygdom og visse former for kræft. Disse velkendte ulemper ved endnu større animalsk produktion til forbedring af konkurrenceevnen er ikke omtalt i Vækstplanen.

Det går også ud over klimaet. Produktion af fødevarer, især de animalske, udleder drivhusgasser, og regeringen vil realisere Natur-og Landbrugskommissionens anbefalinger om såkaldte emissionsbaserede reguleringer. Man forbigår dermed de betydelige udledninger, som skyldes sydamerikansk produktion af foder til danske grise. Det stemmer dog med, at regeringen i sin tid forbød kommissionens eksperter og forskere at beskæftige sig med netop det problem.

Regeringens afgrænsning af, hvad universiteternes forskere må beskæftige sig med, er problematisk, hvis man til grund for en politik vil lægge, hvad man faktisk ved eller kan få at vide om en sag. Men den ' forskningsbaserede myndighedsbetjening' synes at skulle støtte den vedtagne politik med argumenter baseret på udvalgte forskningsresultater eller resultater af strategisk forskning. Regeringen forlanger ligefrem, at universitetsledelserne nu ' sætter sig i spidsen for en kulturændring i forsknings-og uddannelsesmiljøerne, der gør samarbejde med erhvervslivet til en aktivitet, der anerkendes og prioriteres'.

Regeringen kunne i stedet opmuntre universiteternes forskere og landets landmænd til at undersøge, om man kunne bruge de 62 procent af dansk jord, som er landbrugsjord, til noget bedre for naturen og andet for samfundet end fremstilling af tømmer og grisekød.

Hans Jørgen Nygaard er landmand og Ole Færgeman professor, dr. med. De er hhv. formand og næstformand i Frie Bønder - Levende Land.

12 storebæltsbroer svarer dansk landbrugs gæld til.

Alt materiale i Infomedia er ophavsretligt beskyttet.

Kunden må ikke sælge, videregive, distribuere, gengive eller mangfoldiggøre materiale fra Infomedia uden særlig og skriftlig aftale med Infomedia. Overført (downloadet) materiale skal slettes efter anvendelsen og må ikke indlægges i informations-genfindingsystemer, som for eksempel elektroniske postsystemer, databaser, fælles netværk eller lignende.

Videreformidling

Kunden må foretage videreformidling (ved videreformidling forstås kopiering, distribution via elektronisk post, tilrådighedsstillelse i databaser, på netværk eller lignende) af modtagne overskrift- og indledningsformater inden for kundens egen virksomhed. Al anden videreformidling af materiale fra Infomedia skal aftales skriftligt med Infomedia.